

AKTIVITETSPARKEN HYLLIE

AKTIVITETSPARKEN, HYLLIE

Ett av de mest intressanta marktegelprojekten vi på Bara Mineraler har varit inblandade i ligger i Hyllie, ett nytt område i södra Malmö. Vi besökte Aktivitetsparken för att möta upp landskapsarkitekt Susanna Kapusta som gestaltat och projektlett denna spännande plats. Hon berättar om tankarna bakom projektet, materialvalen och hur hon ser på det färdiga resultatet.

Aktivitetsparken är en del av en större park som haft arbetsnamnet Badhusparken. Om man ska vara helt korrekt är den i sin tur en utökning av befintliga Kroksbäcksparken som förbinder två olika grönstråk med Hyllie i söder. Badhusparken har ett yin och yang-tema där den östra delen, yin, främst består av odling och runda former som associerar till lugn och harmoni.

Bland annat i form av en rosen-trädgård, prärie, solgrop, en labyrint och slingrande gångar. Aktivitetsparken i den västra delen är yang, den aktiva delen som har former och stråk som leder energi och rörelsemönster i olika direkta riktningar. Jag började arbeta med planerna för aktivitetsparken redan 2009 och satt då på Malmö Stad. Det har varit en lång process men sedan hösten 2022 är parken nu äntligen öppen för alla att besöka.

Susanna Kapusta Landskapsarkitekt, White Arkitekter

VISIONEN: EN PARK FÖR ALLA

Visionen var att skapa en park där alla får ta plats på samma villkor vare sig ålder, kön, förutsättning eller ursprung. Parken skulle också gärna fungera som ett utflyktsmål för familjer från andra delar av staden och på så sätt öka integrationen i Malmö. Förutsättningar för detta hade redan börjat skapas med Hylliebadet och skateparken från 2012.

Det skulle bli en park som lockar till rörelse med speciellt fokus på att öka yngre kvinnors förutsättningar för att våga ta plats i den offentliga miljön. Statistik visar att kvinnor i allmänhet och unga kvinnor i synnerhet tar mindre plats än män och pojkar på offentliga platser, speciellt på ytor som är reserverade för sport. Det är inte alltid lätt att skapa något som fungerar för alla men här har vi försökt att experimentera med nya grepp. Framtiden får utvisa hur uppskattad parken kommer att bli.

INSPIRATIONEN: DIALOG, DATASPEL, DJUNGELÄVENTYR

De första idéerna till parken kom när jag hittade en helt underbar bok om Art deco på biblioteket. Jag fascinerades av både arkitekturen, konsten och inredningen. Art deco-rörelsen hämtade inspiration från en blandning av historiska och globala tillbakablickar, allt från det gamla Egypten till byggnadskonsten hos olika urfolk. Med en första masterplan och mood board i hand tog vi hjälp av en härlig och kreativ tredjeklass på Holmaskolan som ligger i parkens närområde. Det är viktigt att inte arkitektur blir för intellektuell eller navelskådande och att man konsulterar den framtida generation som ska bruka platsen. Barnen gillade formspråket och innehållet samt kom med bra inspel och idéer. Vi kände vi att vi var på rätt väg och upptäckte likheterna mellan det vi skissat på och barnens digitala världar i form av dataspel.

**VISIONEN VAR ATT SKAPA EN PARK DÄR ALLA
FÅR TA PLATS PÅ SAMMA VILLKOR VARE SIG
ÅLDER, KÖN, FÖRUTSÄTTNING ELLER URSPRUNG.**

UTFORMNINGEN: RÖRELSERIKTNING, MORMORSEFFEKT OCH INDISKA TRAPPBRUNNAR.

Kan man locka barn att leka utomhus om parkerna ser ut som miljöerna i Minecraft eller Fortnite? Kan man skapa en Indiana Jones-känsla för den lite äldre generationen? Det var i alla fall en idé som vi tyckte var värd att testa. Därför har vi försökt få in en exotisk känsla, både i innehåll i de olika parkrummen samt i formspråk och växtmaterial. Vi har en djungellek med spänger. Ett mexikanskt solkors byggt i rött och svart marktegel som också fungerar som evenemangsplats. Murarna kring huvudstråket är gjorda av svensk granit i gedigna stora block, men ser på håll ut som något man kunde ha byggt i Minecraft. Inspirationen till murarna kommer från indiska trappstegsbrunnar, som är helt fantastiska arkitektoniska byggnadsverk, men utformningen kan också associeras till medeltida borgar och trappstegsgavlar. Deras form är till för att man ska kunna utöva parkour på dem men även ett litet barn kan gå upp och ned för dem med stöd av en vuxen hand. Murtrapporna blir inte barriärer men ger rumskänsla och är tydliga arkitektoniska element. På marken ville vi ha ett material som spelade med i det rustika, historiska och exotiska uttrycket samtidigt som det skulle tåla tung trafik. Marktegel i olika färger ger inte bara kontraster och värme utan fungerar också som ledlinjer och för att skala ner storleken på de breda gångarna. Olika läggningmönster bidrar med spännande detaljer och den breda marktegelfrisen lyfter fram granitens varma ton.

På offentliga platser är naturligtvis tryggheten central. Vi har därför arbetat med att försöka skapa "mormorseffekten". När äldre befinner sig på en plats tillsammans med övriga generationer ökar det den psykologiskt upplevda tryggheten. För att få människor att stanna upp har vi därför satsat på bänkar och fina planteringar längs med huvudstråket.

Vi arbetade mycket för att de olika delarna i parken skulle vara inbjudande och ha låga trösklar för att våga prova en aktivitet. Parkourdelen, som i det slutliga förslaget lånar sin form av platsen Giants Causeway på Irland, är exempelvis inte bara till för parkourutövare. Barn och gamla ska kunna sätta sig på de lägre nivåerna och använda den som en plats att bara hänga på. På så sätt lyckades vi göra parkourparken mer inkluderande än vad till exempel en skatepark är. För att öka unga tjejjers vilja att röra sig har vi jobbat med begrepp som "on-off stage" det vill säga att det finns både platser som är centralt och mer undanskymt placerade för tjejer att aktivera sig eller hänga på. Bollplanerna är exempelvis inte inhägnade och endast halva. Man ska inte gå hit för att spela på blodigt allvar, hit kommer man för att för att leka och prova på.

**KAN MAN LOCKA BARN ATT LEKA UTOMHUS OM
PARKERNA SER UT SOM MILJÖERNA I
MINECRAFT ELLER FORTNITE?**

ETT BRA TEAM MED BRED KUNSKAP

Så många duktiga och engagerade människor har bidragit till utformandet och förverkligandet av parken. Även om jag har ritat och ansvarat för parkens masterplan så är många duktiga personer inblandade i parkens förverkligande. Ingenjörer, landskapsarkitekter, växtexperter och parkourutövare för att nämna några. Parken är projekterad in house på Malmö Stad.

TRYGGT SAMARBETE MED BARA MINERALER

Jag har samarbetat med Bara Mineraler i flera olika projekt, både större och mindre. Det har verkligen varit tryggt på många vis. Förutom att alltid varit noga med att sätta sig in i projektets vision och materialspecifika krav, så har de också varit behjälpliga med att prova ut olika sorters marktegel och komma med värdefulla förslag. Både ute på plats på projekten och i materialbiblioteket ute hos Bara Mineraler. Jag har också fått ovärderlig hjälp när det kommer till texter i AMA-beskrivningen, med allt från tekniska krav till föreskrifter om själva anläggandet. Detta sammantaget har gjort att slutresultatet alltid blivit perfekt!

**JAG TYCKER OCKSÅ ATT VÄRDEFULLA MATERIAL SOM MARKTEGEL
HJÄLPER TILL ATT HÖJA LANDSKAPSARKITEKTURENS STATUS RENT
GENERELLT, DÅ YTORNA KÄNNES MER PÅKOSTADE OCH GEDIGNA**

REFLEKTIONER KRING MARKTEGEL SOM MATERIAL

Jag tror att många längtar efter att upptäcka fler detaljer i sin närmiljö. De stora enfärgade ytornas tid är förbi där smuts, fläckar och tuggummi efter ett tag blir detaljerna! Marktegel är ett otroligt förlåtande material som både klassiskt vackert och modernt på samma gång. Även ett enfärgat marktegel har en naturlig lätt färgvariation. Vill man ha lugnare ytor av enfärgat marktegel så blir de inte så känsliga som stora ytor av markbetong eller asfalt. För en lugnare effekt väljer man enfärgat men man kan jobba med texturen som de olika mönstersättningarna ger. Fiskbensmönstret är min absoluta favorit som förutom att vara otroligt vackert också ger en stark yta, tålig mot slitage och tunga fordon. Men det är också roligt att experimentera med mer ovanliga läggningsmönster som vi gjort på flera ställen i Aktivitetsparken. Det är väldigt lätt att lägga in mönster och detaljer genom att blanda in stenar av olika färger, bara fantasin sätter gränserna. Det bästa är att det blir permanent hållbart och bara vackrare med årens patina. Med tanke på den långa livslängden kan marktegel också återbrukas i framtiden. Jag tycker också att värdefulla material som marktegel hjälper till att höja landskapsarkitekturens status rent generellt, då ytorna känns mer påkostade och gedigna. Jag hoppas verkligen att fler börjar använda marktegel i större skala i Sverige, såsom man gör i andra delar av Europa.

MARKTEGEL ÄR ETT OTROLIGT FÖRLÅTANDE MATERIAL SOM BÅDE KLASSISKT VACKERT OCH MODERNT PÅ SAMMA GÅNG

FAKTA

PROJEKT
Aktivitetsparken

PLATS
Hyllie, Malmö

BESTÄLLARE/PROJEKTERING
Malmö Stad. Landskapsarkitekt Susanna Kapusta mfl.

ENTREPRENÖR
MVB Syd AB

PRODUKTER I PROJEKTET

Aragon – brunrött marktegel

Cadiz – brunt marktegel

Malaga – svart marktegel

Limousin - gult marktegel

Hekla Grusgång – stensmjölsytor med pimpsten för infiltration av dagvatten och syresättning av rotmiljön

Hekla Pimpsten – finns i jordblandningarna i djungelplanteringarna.

ANLAGT
2022

